

FORDÍTOTT TANTEREM ÉS AZ AMNESTY AKADÉMIA

MÓDSZERTANI SEGÉDLET

**TANÁR VAGY,
ÉS SZERETNÉD,
HOGY DIÁKJAI
RÉSZLETESEBBEN
MEGISMERKEDJENEK
AZ EMBERI JOGOKKAL?
AKKOR EZ AZ ÚTMUTATÓ
NEKED SZÓL!**

**TEDD SZÍNESEBBÉ (ONLINE) ÓRÁIDAT
AZ AMNESTY AKADÉMIÁN ELÉRHETŐ
ANYAGOKKAL! HA A DIÁKOK ELŐRE ELVÉGZIK
AZ ONLINE KURZUSOKAT, UTÁNA AZ ÓRÁKON
EGYÜTT MÉLYÍTHETITEK EL
AZ ÖNÁLLÓAN SZERZETT ISMERETEKET.
A JELENLEGI JÁRVÁNYHELYZET SEM AKADÁLY,
HISZEN AZ AMNESTY AKADÉMIA KURZUSAI
A TÁVOKTATÁSBA IS REMEKÜL BEÉPÍTHETŐEK.**

ÉLET A FORDÍTOTT TANTEREMBEN

A hagyományos rendszerben a diákok a tanteremben kapják az új tudást, melyet később a házi feladat során ismételnek. A fordított tanteremben ez a sorrend felcserélődik: a diákok egyedül sajátítják el az új ismereteket, és ezeket később a tantermi feladatok során mélyítik el.

Bár nem minden esetben a fordított tanterem módszer az ideális, nagyon sok előnye van: például a hagyományos tantermi környezetben nehézségekkel küzdő diákok egy része sokkal jobban teljesít a saját tempóban követhető online kurzusokon. Az Amnesty online kurzusai nem igénylik a diákok osztatlan figyelmét, és időkorlátos feladatok sincsenek. A fordított tanterem módszer több, csoportos feladatot és beszélgetést tartalmaz, így a diákok aktívabban vehetnek részt az órákon, és kérdéseikre, felvetéseikre is több figyelem jut. Mindez a tanárookra is ösztönzőleg hathat, hiszen kreatív feladatokba vonhatják be diákokat.

Számos tanár már most ilyen módszerrel tanít, még ha nem is használja rá a „fordított tanterem” kifejezést. Az emberi jogok területén azonban jóval kevesebben rendelkeznek a módszerhez szükséges tanulási segédanyagokkal. Ezt a problémát orvosoljuk ezzel az útmutatóval, amely az ingyenesen elvégezhető online kurzusokhoz kínál olyan feldolgozó módszereket, melyeket szabadon be lehet építeni különböző hosszúságú órákba, foglalkozásokba.

OKTATÁS JÁRVÁNY IDEJÉN

A fordított tanterem módszer a koronavírus-járvány alatt kifejezetten előnyös lehet. Ha bezárt az iskola, és tanárként online eszközökkel kell tanulásra bírnod a diákokat, ez az útmutató akár az új óratervek alapjául is szolgálhat. Kiadhatod a diákoknak, hogy végezzenek el egy-egy online kurzust, vagy annak részeit, egy-egy modult, amiről később a virtuális tanteremben közösen is beszélgethetnek. Az útmutató hasonlóképpen használható akkor is, ha az iskola nem zárt be. Ilyenkor a virtuális tanterem helyett különféle gyakorlati feladatokkal mélyíthetők el az otthon szerzett ismeretek.

Az útmutató természetesen nem csak a járvány idején hasznos. Az oktatási rendszer jelentős átalakulás előtt áll. A tanárok egyre több eszközt vonhatnak be az oktatásba, az online kurzusok segítségével pedig a tantervek távoktatásban is beépíthetők.

EMBERI JOGI OKTATÁS

**„AZ AMNESTY AZÉRT DOLGOZIK KÖZVETLENÜL A
FIATALOKKAL ÉS A VELÜK DOLGOZÓ SZAKEMBEREKSEL
(TANÁROK, ISKOLAI SZOCIÁLIS MUNKÁSOK), HOGY AZ
EMBERI JOGI OKTATÁSUNK ÁLTAL KÉPVISELT ÉRTÉKEK
– ELFOGADÁS, EGYÜTTMŰKÖDÉS, KIÁLLÁS,
PÁRBESZÉD, KOMMUNIKÁCIÓ ALAPVETŐEK LEGYENEK
MAGYARORSZÁGON.”**

Az emberi jogi oktatás célja egyének, csoportok és közösségek felvértezése olyan tudással és készségekkel, amelyek összhangban állnak az emberi jogokkal. Módszertana formális, nem formális és informális tanulási alapelveken és aktív részvételen alapul.

Az emberi jogi oktatás nem csak az emberi jogokról való tanulásról szól, fontos eleme az is, hogy a folyamat résztvevői figyelembe vegyék egymás igényeit és jogait. Az emberi jogi oktatás túlmutat a jogok pusztá ismeretén és betartásán: a résztvevők megtanulnak élni azokkal, fellépni a jogsértések ellen, kiállni mások jogaiért és elsajátítják a kritikus gondolkodás képességét is, vagyis az emberi jogokról tanulva tudatos polgárokká válnak. A különböző helyzetek többirányú megvizsgálásához szükséges látásmódok megismertetésével az emberi jogi oktatás hangsúlyt fektet az automatikus viselkedésmódok felülvizsgálatára. Célja, hogy az emberek felismerjék az olyan helyzeteket, amelyekben sérülhetnek az emberi jogok, és lehetővé teszi, hogy mindenki egyéni élethelyzetéhez és erőforrásaihoz mérten tudjon fellépni az emberi jogok védelme érdekében.

Emberi jogi oktatási programunkat itt ismerheted meg:

<https://oktatas.amnesty.hu/>

BEVEZETÉS AZ EMBERI JOGOKBA - 90 PERC // 4 MODUL

A KURZUS RÉSZTVEVŐI MEGISMERIK AZ EMBERI JOGOK SZEREPÉT, ÉS HOGY ŐK MIT TEHETNEK AZ EMBERI JOGOK VÉDELME ÉRDEKÉBEN. A KURZUS SORÁN A TANULÓK:

- ÁTTEKINTIK AZ ABSZOLÚT ÉS A NEM ABSZOLÚT JOGOKAT
- MEGISMERKEDNEK A SZÜKSÉGESSÉG – ARÁNYOSSÁG ELVÉVEL
- MEGÉRTIK, HOGY MI AZ ÁLLAMOK ÉS A NEMZETKÖZI SZERVEZETEK SZEREPE AZ EMBERI JOGOK BETARTÁSÁBAN
- MEGTANULJÁK, HOGY HOGYAN ÁLLHATNAK KI AZ EMBERI JOGOKÉRT

1. FOGLALKOZÁS:

A JOGOK KÜLÖNBÖZŐ FELOSZTÁSA

ONLINE ÉS OFFLINE IS VÉGEZHETŐ, 20-30 PERC

Kérd meg a diákokat, hogy mindenki válasszon magának egy emberi jogot, majd 4-5 fős kis csoportokban mondják el egymásnak, hogy miért pont azt az emberi jogot választották. Ezután kérd meg a résztvevőket, hogy az alapján álljanak a következő csoportok egyikébe, hogy az általuk választott jog melyik csoportba tartozik:

- A. Ahhoz, hogy ezek a jogok érvényesüljenek, az államnak nem kell tennie semmit, csak tiszteletben kell tartania őket.
- B. Ahhoz, hogy ezek a jogok érvényesüljenek, az államnak tennie kell valamit.
- C. Ahhoz, hogy ezek a jogok érvényesüljenek, az államnak védelmeznie kell az embereket cégektől és más államoktól.

Ha mindenki beállt egy csoportba, akkor kérd meg a kis csoportokat, hogy beszéljék át, hogy kinek milyen jog van a kezében és hogy mind egyetértenek-e abban, hogy ezek a jogok ebbe a csoportba tartoznak. Ha megvan a beszélgetés, akkor kérd meg a kis csoportokat, hogy egy szóvivő mutassa be a csoportjukat a többieknek egy példa segítségével.

Ha megvannak, akkor a következőképpen is lehet csoportot alkotni, majd azokról beszélgetéseket indítani:

- abszolút jogok – nem abszolút jogok
- polgári és politikai jogok – szociális és gazdasági jogok
- jogok, amik szerintük érvényesülnek Magyarországon – jogok, amik nem mindig érvényesülnek Magyarországon

---

2. FOGLALKOZÁS: EMBERI JOGI HŐSEINK

OFFLINE VÉGEZHETŐ, TETSZŐLEGES IDŐTARTAM

Mutass be a diákjaidnak néhány velük egykorú emberi jogi aktivistát. Kérdezd meg, hogy ők hogyan lépnének fel az emberi jogokért. Jelöljete ki egy falrész, ez lesz „Az emberi jogok fala”. Ide kитеhetitek az emberi jogi témájú rajzokat és szövegeket. Az emberi jogi aktivisták kiválasztásánál segítség lehet az Emberség Erejével Alapítvány által összeállított Emberi Jogi Hősök sorozat: <https://www.emberseg.hu/emberi-jogi-hosok/>

---

3. FOGLALKOZÁS: AZ EMBERI JOGOK IDŐVONALA

ONLINE ÉS OFFLINE IS VÉGEZHETŐ PROJEKTMUNKA

Kérd meg a diákokat, hogy mindenki válasszon egy olyan emberi jogot, ami neki különösen fontos valamiért, majd egyéni munkában keresse meg azt a pillanatot, ahol az a jog először felbukkanhat. Gondolhatnak a diákok példaként a Tordai Országgyűlésre, a Magna Chartára, a Függetlenségi nyilatkozatra, vagy akár a Bibliára.

Ha mindenki megvan a kutatómunkájával, akkor páros vagy csoportos beszélgetésekkel megismerkedhetnek a jogokkal és azok eredetével.

4. FOGLALKOZÁS:

KÉPZELETBELI INTERJÚ 1948. DECEMBER 10-ÉRŐL

ONLINE ÉS OFFLINE IS VÉGEZHETŐ, KB. 30 PERC, 2-3 FŐS CSOPORTOKBAN

Kérd meg a résztvevőket, hogy készítsenek képzeletbeli interjút az 1948. december 10-i ENSZ közgyűlés egy résztvevőjével, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának aláírása után. Írják meg a kérdéseket és a válaszokat. Kisebb osztály/tanulócsoport esetén elő is adhatják a többieknek és reflektálhatnak egymás interjúira.

(A résztvevők akár azt is eltervezhetik, hogy melyik - akár képzeletbeli - újságtól érkeznek és annak megfelelően is alakíthatják a kérdéseket.)

5. FOGLALKOZÁS:

EMBERI JOGI SZOBROK

OFFLINE VÉGEZHETŐ, 3-5 FŐS CSOPORTOK, 20 PERC

Oszd a résztvevőket 5-10 fős csoportokba, majd kérd meg őket, hogy csoportonként válasszanak egy emberi jogot. Ezután kérd meg a csoportokat, hogy a választott jogot "öntsék" szoborcsoportba, azaz alkossák meg saját magukból. 10 percük van közösen megtervezni a szobrot, ezután középen /a tábla előtt/ egy kijelölt helyen bemutatják a szobrukat, a többi csoport tagjai pedig kitalálják, melyik emberi jogot látják.

TANÁRKÉNT TE TUDOD A LEGJOBBAN, HOGY MIT SZERETNEK A DIÁKJAJD, EZÉRT HASZNÁLD AZ AMNESTY AKADÉMIÁT SAJÁT BELÁTÁSOD SZERINT. KÖNNYEN ELŐFORDULHAT, HOGY A TELJES KURZUSKÍNÁLATOT ÁTTEKINTVE TOVÁBBI TANULÁSI LEHETŐSÉGEKET FEDEZEL FEL – NE FELEDJÜK, NEM CSAK A DIÁKOK, A TANÁROK IS LEHETNEK KREATÍVAK!

HA MEGOSZTANÁD VELÜNK IS, HOGYAN SIKERÜLT BEÉPÍTENED AZ AMNESTY AKADÉMIÁT AZ ÓRÁIDBA, KÜLDJ EGY E-MAILT AZ OKTATAS@AMNESTY.HU CÍMRE – KÍVÁNCSIAN VÁRJUK, TE HOGYAN HASZNÁLTAD FEL A KURZUSAINKAT.

AZ EMBERI JOGOK EGYETEMES NYILATKOZATA

POLGÁRI JOGOK ÉS SZABADSÁGJOGOK

Az élethez való jog, a rabszolgaság és a kínzás tilalma, a hátrányos megkülönböztetés tilalma.

1. cikk Mindenki szabadnak születik, egyenlő jogokkal és méltósággal

2. cikk A hátrányos megkülönböztetés tilalma

3. cikk Az élethez, szabadsághoz és személyes biztonsághoz való jog

4. cikk A rabszolgaság tilalma

5. cikk A kínzás tilalma

6. cikk Mindenkire kiterjedő jogi védelem

7. cikk A törvény előtti egyenlőség

8. cikk Jogorvoslat lehetősége jogsértés esetén

9. cikk A jogtalan letartóztatás, bebörtönzés és kitoloncolás tilalma

10. cikk A tisztességes eljáráshoz való jog

11. cikk Az ártatlanság véelme

14. cikk Üldözés esetén a menedékhez való jog más országban

12. cikk Családi és magánélethez való jog

13. cikk Az államon belüli szabad mozgáshoz és a lakóhely szabad megválasztásához való jog

16. cikk A házassághoz és családalapításhoz való jog

24. cikk A pihenéshez és a szabadidőhöz való jog

26. cikk A neveléshez és az ingyenes alapfokú oktatáshoz való jog

15. cikk Állampolgársághoz való jog

17. cikk Magántulajdonhoz való jog

22. cikk Szociális biztonsághoz való jog

23. cikk A méltányos fizetéshez és a szakszervezeti tagsághoz való jog

25. cikk Az egészséghez és jólét biztosítására alkalmas életszínvonalhoz való jog

18. cikk A gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadsága

19. cikk A véleménynyilvánítás és az információ terjesztésének szabadsága

20. cikk A békés célú gyülekezés és az egyesülés szabadsága

21. cikk A közügyekben való részvétel joga

27. cikk Jog a közösség kulturális életében való szabad részvételhez

28. cikk Mindenkinek joga van egy olyan nemzetközi rendszerhez, amelyben ezek a jogok teljes mértékben érvényesülnek

29. cikk Mindenki köteles mások jogait tiszteletben tartani

30. cikk Ezekről a jogokról senkit nem lehet megfosztani!

ELJÁRÁSRA VONATKOZÓ JOGOK

Az ártatlanság véelme, a tisztességes eljáráshoz való jog, az önkényes letartóztatás és ítélezés tilalma.

SZOCIÁLIS JOGOK

Az oktatáshoz, családalapításhoz és családfenntartáshoz való jog, pihenéshez és egészségügyi ellátáshoz való jog.

GAZDASÁGI JOGOK

A tulajdonhoz, munkához, lakhatáshoz, nyugdíjhoz és megfelelő életszínvonalhoz való jog.

POLITIKAI JOGOK

Jog a közéletben való részvételhez, választójog, a békés gyülekezéshez való jog, a véleménynyilvánítás, a gondolat és a vallás szabadsága.

KULTURÁLIS ÉS SZOLIDARITÁSI JOGOK

A közösség kulturális életében történő részvételhez való jog.

AMNESTY
INTERNATIONAL

WWW.AMNESTY.HU